

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 31 nr. 5

8. marts 2018 www.kujataamiu.gl · mail: kujataamiu@gmail.com

Ass/Foto: Gert Hansen

grønlands
rejsebureau

**Angalanissat tulleg
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.**

Nunatta Angalatitsivia
Qaqortumi angalatitsiviit.

**Bestil din rejse
hos Grønlands
Rejsebureau.**

Vi er dit lokale
rejsebureau i Qaqortoq.

Sanatorievej B-1362 · 3920 Qaqortoq · Tlf. 70 11 07 · www.greenland-travel.gl
qaqortoq@greenland-travel.gl · Ammasarfiit/Åbningstider: Ataa./Man – Tail./Fre. 10.00 – 16.00

Åbningstider

Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Det professionelle byggemarked

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 49 44 09

Blue Water 52 24 41

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 · 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS

Service og reparation af alle bilmærker.

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Fax 64 24 28 • Mobil 53 24 18 • www.ka.gl

**Biilit sugaluartulluunniit
aserfattaalillugillu iluarsaatarpavut.**

ULLUT TAMAASA

nal. 7.00-imiit 21.00-ip
tunganut ammasassaaq.

ÅBENT HVER DAG

fra kl. 7.00 til 21.00

Bruoseni

Ass.: Campus Kujalleq

Campus Kujalliup sisamangormat takornariartitsisartut ilinniarsimasunut GUX-imi ilasinninniarluni aggersaanermi uppenarsaatinik saqqarmiulerneqarput.

Campus Kujallermit forstanderi Henrik Ebbe Nielsen oqalugiarpog. Taassuma oqalugiarnermi Campus Kujallermit kalaallit takornariartitsisartut 100-ingajaat maanna ilinniar-tinneqareersut oqaatigaa - Arktisk guidet/illoqarfinni takornariartitsisartut 79 aamma Adventure guidet/nunakkut takornariartitsisartut 20-t.

Taakku tamarmik Kalaallit Nunaannik ilisimasaminnik paasisutissiilluarsinnaapput misigisassaqtitsillutillu. Takornariartitsisartut ilinniarsimasut ersarinnerulersinniarneqartut

- Campus Kujallermit maanna takornariartitsisartut ilinniarsimasut ersarinnerulernissaat kissaatigaarput, taamaatumillu ilinniarfiup tungaanit saqqarmiuliivugut, tusagasiuutitut nalunaarummi tamanna oqaatigineqarpoq.

Laila Kreutzmannip Visit Greenlandimeersup (VG) saqqarmiuliineq nersualarpaa:

- Kikkut takornariartitsisinnaanermut piukkunnartuunersut ersarissarniarlugu Campus Kujallermit takulluarneqarsimasoq Visit Greenland isumaqarpoq, takornarissat takornariartitsisartunut tatiginninnissaat toqqissisimanissaallu pingaaruteqarmat. Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnermi ineriartornermi ingerlaqqinnissami pitsaassutsimik kivitsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarpoq, saqqarmiorlu aqqutissiueqataavoq.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq
Fax 64 19 41 • Mobil 49 31 32

**asaqqissaarnek, Sullissilluarnek
- Nuannisarnek Ipiitsoq**

**Professionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

kujataamiu

Nutaag

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen
Iliqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

15. marts 2018

Normu tulleg saqqummeqqissaq:
Næste nummer udkommer igen:

22. marts 2018

Højskole oplever massiv elevfremgang

Arkivfoto

Antallet af deltagere på højskoleophold i Sulisartut Højskoleliat er næsten 3-doblet, siden ændringen af højskoleforordningen trådte i kraft den 1. januar. Samtidig med, at deltagerantallet stiger, er teori-fagene ændret til praktiske fag.

Tidligere begyndte omkring 20 deltagere på hvert hold på Sulisartut Højskoleliat, nu går der omkring 60, og det er der stor tilfredshed med.

- Det er godt at få nye kammerater, siger Suulut Arqe.

Han havde behov for et højskoleophold for at komme videre i livet:

- Jeg gik helt i stå, da jeg søgte efter en uddannelse og egentlig søgte jeg her til for sjov.

Formålet med ændringen af højskoleforordningen, som trådte i kraft den 1. januar, var at bane vej for, at flere teenagere og unge kunne komme ind på uddannelserne. Dermed blev der skabt flere pladser på højskolerne.

Ved omstruktureringen blev der også lavet flere praktiske fag.

En anden af højskoleeleverne fortæller, at han vil begynde at sælge sine udskæringer med udgangspunkt i det, han har lært.

- Der kommer mange krydstogtsturister her til, så måske vil jeg sælge til turisterne, siger Erno Simonsen.

Højskoleforstanderen Dorthe Bidstrup vurderer, at det er en succes med flere pladser på højskolerne.

- Det går rigtig godt. Og vi er glade for, at flere kommer på højskole, siger forstanderen.

Der undervises mere i praktiske fag, mens undervisningen i teori sættes på lavt blus.

- Nu har vi værkstedsfag. Vi gennemfører mere konkret undervisning, siger forstanderen.

Og det lærer man af.

- Nu kan jeg sy, siger eleven Suulut Arqe grinende.

Da elevtallet er gået op, blev der ansat tre nye lærere, så antallet nu er oppe på fem, som blandt andet underviser eleverne i dyrkning af planter.

- De skal bygge drivhuse, og de har lavet små haver, fortæller forstander Dorte Bidstrup.

Der arbejdes også på, at højskolen får beboere, dog af den fjerklædte slags.

- Vi arbejder på at få en hønsegård og en større have. Og så skal de bruge de her til at dyrke deres egne haver hen ad foråret. Det er for at se, hvordan man kan drive en have, slutter forstanderen.

Sydgrønland's designbureau

Kontakt mig på info@allu.gl
eller besøg: www.allu.gl

Kommune Kujalleq 12 millioninik amigartooruteqarpoq

KOMMUNE KUJALLEQ

Asseq toqqorsivimmit

Kommune Kujallermi meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut aningaasartuutit qaf-faqqipput.

Kommune Kujalleq 2017-imi 12 millionit koruuninik amigartooruteqarpoq. Ukiumut naatsorsuutit kommunalbesty-relsip aqagu ataatsimiinnerani saqqummiunneqartussani tamanna atuarneqarsinnaavoq.

Naatsorsuutit februaarip aallar-tinnerani naammassineqarput, aningaasaqarnermut aqutsisoq-arfiup tassani paasivaa angusat taama inerneqassasut.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut
Aasaanerata ingerlanerani meeqqat angerlarsimaffiup ava-taanut inissinneqartartunut aningaasartuutit amerleriarujus-suarsimasut paasinarsereerpoq. Tamatuma kommunalbestyrelsi saniatigut 13 millioninik aningaasaliissuteqartippaa. qaavati-gullu sullissisunik atorfinitsitsi-nermut 5 millioninik aningaasa-liisoqarluni. Kommunilu 13,5 millioninik amigartooruteqarlu-ni missingersuuteqarneranik tamanna kinguneqarpoq.

Taamaamat kommunalbestyrelsi augustip qaammataani qisuariaateqarpoq annertuumillu sipaarniutaasusaaq akuer-sissutigalugu. Tamatuma kinguneranik atorfinitsisarnert unitsinneqarput pisiortornerillu ukioq mannanut kinguar-tinneqarput aammalu atorfimmuut atatillugu angalanerit tamarmik taamaatinneqarlutik.

Asseq toqqorsivimmit

Asseq toqqorsivimmit

Taamatulli sipaarniuteqangaatsiarneq iluaqutaasutut isikkoqarpoq. Amigaartoorutissatummi naatsorsuutit novembarip aallartilaarnerani 3 million koruuninut appartinneqarput. Sipaarniuteqarnerulli attatiinnarneqarnissaa aqagu ataatsimiinnermi inassuteqaammi ingerlatsivimmit inerniliunneqarpoq.

Anguniagaq iluatsippoq. Aningaasat sipaarutiginiakkat sipaarutigaaqut, vicekommunaldirektør Carsten Frank Hansen Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq.

Amingartoorutilli 3 million koruuninut ikinnerusimanerat novembarip qaammataani borgmester Kiista P. Isaksenimut (S) neriuteqalersitsivoq.

Misissuisoqarluarsimangitsoq

Sipaarniuteqarnerli iluatsikkaluatoq, isumaginninnermut aningaasartuutit naatsorsuutigisamit qaffariaateqangaatsiasimasut paasinarsivoq. Meeqqanut inissiinnernut augustip qaammataani naatsorsuutinit 10 million koruuninik qaffasinnerusumik aningaasartuuteqarsimaneq pissutaanerpaavoq. Tamanna ingerlatsivimmi katillugu 23 million koruuninik qaffasinnerusumik aningaasartuutigineqarpoq.

Piffssami tassani misissuisoqarluarsimasinnaangaluarpoq, Carsten Frank Hansen oqarpoq.

Ingerlatsivimmi annertunerusumik suliaqarnerup kinguneranik meeqqanik amerlanernik inissiisoqartariaqarsimanera paasinarsimasoq, Carsten Frank Hansenip nassuiaatigaa. Tamatuma saniatigut inissiinerit naatsorsuutigisamit akisnerusimanerat aamma takutinneqarpoq.

Utoqqaat angerlarsimaffiini ikiorneqartut

Utoqqarnut aningaasartuutit aamma qaffasinnerulersimapput, tassani immikkut 3 million koruuninik atuisoqarsimaluni. Nanortalimmi utoqqaat angerlarsimaffiata iluarsartuunneqarnerata piffissami sivisunerusumi ingerlasimanera, tamatumunnga pissutaanerpaavoq. Taamatulli Narsami

utoqqaat illuannut nuunnissamik utaqqisoqarpoq, tassa utoqqaat angerlarsimaffiini ikiorneqartariaqartarlutik.

Tassa aningaasartuutit augustip qaammataaniit naatsorsuutigisamit aningaasartuutit 13 million koruuninik qaffasinnerusimapput. Sipaarniuteqarnerulli kinguneranik amigartoorutit naatsorsuutigisamit 1,3 million koruuninik appasinnerupput.

**Qaortoq-Entreprenør
foretning ApS**

Kilalal Apq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Klokarbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

Halvrørsarbejde

Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaortoq
Tlf.: 64 20 44 - Fax 64 20 25
Mobil: 49 38 69
E-mail: qef@qef.gl

Nye regler om alkoholpolitikker fra 1. marts 2018

Når den nye alkohollov træder i kraft den 1. marts 2018, bliver det et lovkrav, at der skal foreligge alkoholpolitikker i to tilfælde. Dels skal alle offentlige og private arbejdspladser med mere end en ansat have en alkoholpolitik for virksomheden. Dels bliver der indført krav om, at der skal vedlægges en alkoholpolitik ved alle nye ansøgninger om bevilling til salg eller udskænkning af alkohol.

Naalakkersuisoq for Sundhed, Agathe Fontain fortæller om baggrunden for kravet om de to typer alkoholpolitikker:

– Indførelsen af alkoholpolitikker på alle arbejdspladser med mere end en ansat er en vigtig del af den forebyggende indsats på alkoholområdet. Udarbejdelsen af en alkoholpolitik sikrer, at arbejdspladsen aktivt tager stilling til, hvordan den forholder sig til alkohol, og at der er en plan for, hvordan arbejdspladsen vil løse de udfordringer, der kan opstå i forbindelse med alkohol. Det gælder for eksempel, hvis en medarbejder har et alkoholproblem. Mange arbejdspladser har lavet en politik for alkohol og opfylder

således allerede kravet i den nye alkohollov,” siger Naalakkersuisoq for Sundhed, Agathe Fontain og fortsætter:

– ”Kravet om at der fremover skal vedlægges en alkoholpolitik i forbindelse med nye ansøgninger om alkoholbevillinger har også et forebyggende sigte. Når man søger om en fast bevilling til salg eller udskænkning af alkohol skal man gøre rede for, hvordan man som bevillingshaver vil sikre, at salg eller udskænkning af alkohol foregår på en ansvarlig måde.”

Heldigvis er der hjælp at hente for både arbejdspladser og bevillingsansøgere, når alkoholpolitikkerne skal udarbejdes. Arbejdspladser, der skal i gang med at udarbejde en alkoholpolitik, kan hente inspiration til arbejdet i den vejledning til virksomheder i, hvordan man udformer en politik for rusmidler, som er udgivet af Allorfik – Videnscenter om Afhængighed.

Det anbefales, at en alkoholpolitik altid indeholder en plan for hjælp i situationer, hvor en medarbejder har et begyndende misbrug. Allorfiks guide til virksomheders arbejde med rusmidler og spil findes på Allorfik.gl og Peqqik.gl

Fra 1. marts 2018 skal der ved alle nye ansøgninger om faste alkoholbevillinger fremsendes en alkoholpolitik sammen med ansøgningen til kommunalbestyrelsen, som gør rede for, hvordan bevillingshaveren vil sikre ansvarligt salg eller udskænkning af alkohol.

På Sullissivik.gl findes et skema til alkoholpolitik, som ansøgeren kan udfylde og indsende sammen med sin ansøgning om alkoholbevilling.

Sydgrønlands El ApS V/ Per Holm Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19
Hans Mikaelson 49 46 50
Jørgen Andreassen 49 46 58
Værksted 64 34 81
Fax: 64 19 41

E-mail: sydel@greennet.gl

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Allorfiup aningaaseriviit suleqatigissagai

Aningaasanoorajunnermik ajornartorsiutillit aningaasaqarnertik iluamik aqussinnaangornissaanut ikiorneqarsinnaangussapput.

Pingitsuuisinnaajunnaarnermik Paasisimasagarfiup Allorfiup nunatsinni aningaaseriviit suleqatigalugit aningaasanoorajunnermik ajornartorsiutillit aningaasaqarnerat pilluq siunnersorneqartalernissaat isumaqatigiissutigaat.

Aningaasanoornermik ajornartorsiutillit katsorsartittut aningaasaqarnermut siunnersorteqalernissaat qulakkeeqqaarneqartalernissaat pineqarpoq, Allorfirmi pisortaq Birgit V. Niclasen oqarpoq.

Aningaasaqarneq inisseqqaarlugu Allorfirmi katsorsaaneq aallartinneqartarnissaa siunertarineqarpoq, taamaaliortoqarniarneranilu aningaaseriviit ilanngunneqarlutik.

Pisariaqartinneqarpoq

Aningaasanoorajuttummi katsorsartinnermi nalaanni aningaasaqarnertik eqqasuutigalugu tiguartinnissartik ajornaku-soortittarpaat.

Taamaammatt aningaasaqarnermut siunnersuisoqarnissaq pisariaqartinneqalersarpoq.

- *Piffissap affaa allanik eqqarsaateqarluni pigaanni pissarsiaqarnissaq killeqartarpoq, soorlu eqqarsaatigiinnavillugu "akiligassaq, ineqarnermut akiliutit allallu". Taamaammatt aningaasaqarneq inisseqqaarlugu katsorsaasalernissaq uagutsinnut iluaqutaassaaq, Birgit Nielsen oqarpoq, Allorfirmiillu ikiorneqassagaanni aningaaserivinni pineqartuni atuisuunissaq piumasaqataaanginnerarlugu.*

Sulisut pikkorissartinneqassapput

Aningaaserivinnilu sulisut sullitaminnut aningaasanoorajunneq qanoq oqaloqatigiissutigineqarsinnaaneramik pikkorissartinneqassapput. Pasitsaassigunik saaffiginnissinnaangorlugit.

- *Saaffiginnilluni ima aperisoqarsinnaavoq: "Aningaasaateqarluartutit akissarsiaqissaarlutillu takusin-*

naavara, taamaattorli atuinernek ataqatigiinnigilaq. Aperisinnaavunga aningaasaatitit sumut atortarneritit?"

Oqaloqatigiinnerlu qanoq inerreqassanersoq sullitap akissutaanit aalajangerneqassaaq.

Itigartitsisoqarpat allatut iliortoqarsinnaanngilaq. Akuersaartoqarpalli oqaloqatigiinneq ingerlaqqissaaq, Allorfirmi pisortaq Birgit V. Niclasen oqarpoq.

Katsorsartikkusunnerlunimi nammineq aalajangerneqartussaavoq.

Aningaasanoorajunnermik ajornartorsiuteqarluni pasitsaakaanni Allorfirmut saaffiginnittoqarsinnaavoq.

Qujassut

Karl Ottosen-ip "kaaleeqqap" napparsimanerani, toqunerani ilisaaneraniilu misiginneqataallutik tutsiuttorpassuarnut qujaniangaarpugut.

*Inuigallarnerani ajunngitsuliortorpassuarnut, ataqqinaammik ilaasortaaffinnut, Hvidekorsinut, Aalisartut Piniartullu Peqatigiiffiannut, Vilhelm Lyngep-
Erinarsoqatigiivinullu qujassutissaqangaarnerput
anngupparput.*

Ilisaanerani kaagiliortorpassuarnut ikiuuttorpassuarnut, tapiisunut, tikittunut, palasillu oqaasiinut tuppallernaqisunut qujanarsuaq.

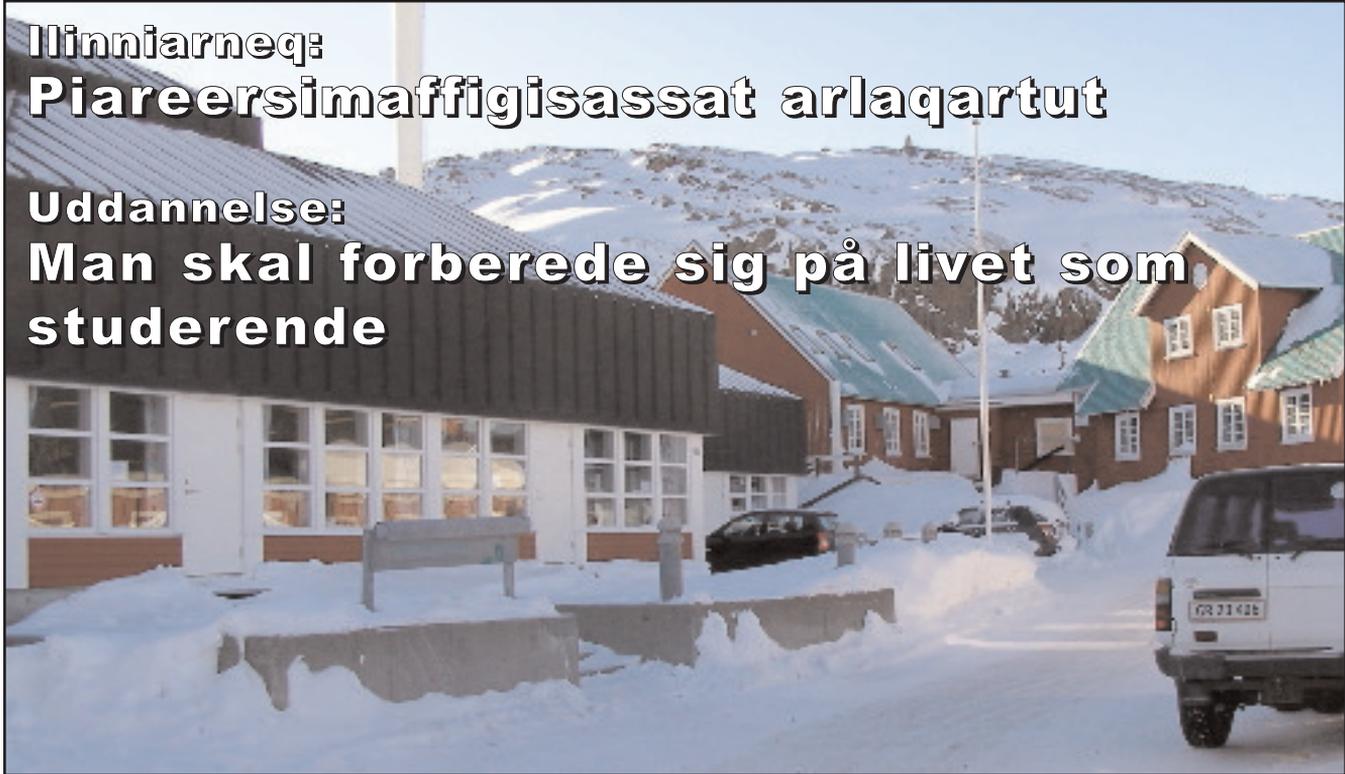
*Vilhelm Lyngep-
Erinarsoqatigiinnut kaaleeqqap
napparsimanerani
tussiariartarnerinut/erinarsoriartarnerinut
ilisaaneraniilu tussiarnerinut Katersortarfimmilu
nuannarisaannik appittarnerinut
qujassuteqangaarpugut.*

Tamassinnut uummammik pisumik qujanarsuaq.

Nulia, kinguaavi qatanngutaalu

Ilinniarneq: Piareersimaffigisassat arlaqartut

Uddannelse: Man skal forberede sig på livet som studerende

TNI-mi ilinnialertussat ilinniarfimmi atuakkat ilinniar-titsissutigineqartartut qallunaatuujunerat piareersimaffigisariaqaraat, ilinniar-titsisoq oqarpoq.

Ilinniakkanut ingerlaqqiffiusunut imaluunniit ilinniakkanut piareersaataasutut ilinniarfiusunut qinnuteqarnissamut sisamanngorneq marsip aallaqqaataa killigitinneqarpoq. Qaortumi Tunngaviusumik Niuernermik Ilinniarfimmi TNI-mi nutaanik aasap kingorna aamma ilinniartoqalissaaq.

- *Tupaallaatigisarpaat amerlanerpaatigut qanoq qallunaatut pisinnaasat pingaaruteqartiginersut. Pissutigalugu TNI-mi atuakkat qallunaatuujugamik, ilinniar-titsisoq Elise Kielsen oqarpoq.*

Tassa ilinniartoq angusaqarluassaguni ilinniarneminilu katataassanngikkuni qallunaat oqaasii pikkoriffigisariaqarai, ilinniar-titsisoq erseqqissaavoq.

- *Soorunami ilinniar-titsisut kalaallisut oqaasillit arlaqarput. Kisianni tamatigut taamaanneq ajorami, pisariaqartarami aamma ilinniar-titsisunit qallunaanit fagit ilaat ingerlanne-qartaramik.*

Illoqarfimmut allamat ilinniar-tornissaq piareersimaffigineqarnerusariaqartoq, ilinniar-titsisoq aamma isumaqarpoq. - Illoqarfimmut nutaamut tikittarput. Taavalu aamma illoqarfimmi nutaami pissutsit ilinniar-tassavaat. Taakkua aamma pingaaruteqarput sammissallugit.

Ilinniarnarli angusaqarfiulluassappat pingaaruteqarluinnartut ilaat aamma tassaavoq:

- *Atuaqatitit ilikkapallannissaat pisariaqartarpoq, kiserliunnginnissaat anguniarlugu. Piareersimaffigisavaat atuaqatiminut akuliunnissartik, tunngaviusumik Niuernermik Ilinniarfimmi TNI-mi ilinniar-titsisoq Elise Kielsen oqarpoq.*

Hos TNI i Qaortoq opfordrer de kommende studerende til at forberede sig på livet på en uddannelsesinstitution.

Torsdag skal landets kommende studerende ansøge om at komme ind på den uddannelse, de drømmer om at starte på til sommer.

Faglærer Elise Kielsen på erhvervsskolen TNI i Qaortoq fortæller, at de nye elever tit bliver overrasket over sproget i undervisningsmaterialet:

- *Bøgerne på alle TNI-skolerne er på dansk, og de bliver forbavsede over at de skal kunne dansk, siger faglærer Elise Kielsen.*

Hun opfordrer derfor de kommende studerende til at få finpudset deres danske sprog inden studiestart.

- *Vi er selvfølgelig flere grønlandsksprogede lærere. Men det er ikke altid sådan, for det er nødvendigt med danske lærere i nogle fag.*

Men mange skal også forberede sig på, at skal flytte til et andet sted i landet for at studere.

- *De kommer til en ny by. Og de skal lære forholdene at kende i deres nye by. Det er også vigtigt at snakke om. Men hvis det skal gå godt med uddannelsen, er der også en anden vigtig ting.*

- *Det er vigtigt at lære de medstuderende hurtigt at kende for at undgå ensomheden. De skal være parate til at være sociale med de andre studerende, lød rådene fra faglærer Elise Kielsen fra TNI i Qaortoq.*

Foto: Campus Kujalleq

Campus Kujalleq præsenterede i torsdags en certificeringsnål til de uddannede guider ved en reception på GUX, som blev overrakt til de guider, der for tiden er i Qaqortoq.

Forstander i Campus Kujalleq Henrik Ebbe Nielsen holdt en tale. Han fremhævede i sin tale at Campus Kujalleq har nu uddannet næsten 100 grønlandske guider - fordelt med 79 Arktiske guider/byguider og 20 Adventure guider/fjeldguider.

Alle er de i stand på kvalificeret vis at formidle kendskabet til Grønland kombineret med den gode oplevelse.

Synliggøre uddannede guider

- Fra Campus Kujalleqs side ønsker vi nu at synliggøre den uddannede grønlandske guide, og derfor har vi fra uddannelsens side taget initiativet til dette lille emblem, lyder det i en pressemeddelelse.

Laila Kreutzmann fra Visit Greenland (VG) roste i sin tale initiativet:

- Visit Greenland mener at det er rigtig godt set af Campus Kujalleq at synliggøre hvem der er kvalificeret til at være guider da det betyder meget for en turist at kunne stole på og føle sig tryk ved en guide. I turisterhvervet i Grønland er der nemlig behov for kvalitetsløft for at komme videre i udviklingen, og "nålen" er med til vise vejen.

Visit Greenland vil også indføre certificering

Visit Greenland har også ambitioner om at indføre certificering blandt turistaktørerne i Grønland i de kommende år. Certificeringen skal være en pejlemærke for en vis kvalitet således udenlandske samarbejdspartnere og turister kan være sikre på den vare de har købt.

På vegne af Kommune Kujalleq udtalte 1. viceborgmester og formand for erhvervsudvalget Simon Simonsen bl.a.

også sin glæde over at se så mange uddannede grønlandske guider og fremhævede at der bliver god brug for dem i Sydgrønland i forbindelse med optagelsen på UNESCOs Verdensarvsliste.

Kaffe, kage og underholdning

Derefter blev nålen givet til de tilstedeværende guider af uddannelseschef Rie Oldenburg og underviser Aaju Simonsen - og så var der kaffe, kage og underholdning.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatorer
Belysningsteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektro
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

Qinigassaqaqaruatoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allalu

Arssarnerit A/S

Jaraatoq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
Fax: 642033
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

Søren tlf. 494525
Elvis tlf. 493550

Pisortanut akiitsut 1. milliard koruuninngulerput.

Gælden til det offentlige nærmer sig milliarden.

Tamanna Akileraartarnermut Aningaasaqarnermullu Naalakkersuisup Aqqaluaq B. Egedep, Demokraati-meersumut Randi Vestergaard Evaldsenimut akissuteqaataani allassimavoq.

Naatsorsuutit

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup akiliisitsiniarnermik periusaani takuneqarsinnaavoq ulloq 31. januar 2018 akiitsut 763,8 mio. koruuniusut, aningaasanullu akileraarutinit annaasassanut inaalit 190 mio. koruunit ilanngunneqasapput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup inuit suliffeqarfiilluunniit 763,8 million koruuninik akiitsullit qanoq amerlatigineerat misissorsimavaat, taakkuali 18.264-inut naatsorsorneqarsimapput, tassa inuup ataatsip sulffeqarfiilluunniit agguatigiisillugu pisortanut 41.820 koruuninik akiitsoqarput.

Demokraatit siulittaasuanut akissuteqaamma aamma allassimavoq, inuit suliffeqarfiilluunniit pisortanut akiligassallit amerlanersaat Nunatsinni najugaqartuunngitsut. Tassa akiitsut 117.421.565 koruuniupput inuillu/suliffeqarfiillu 3.018-it pineqarlutik.

Iloqarfiit pingaanersaanni akiitsullit

Nunatsinni postnormunut agguarnerini pingaartumik illoqarfiit pingaanersaanneersuupput. 3900 aamma 3905, taakku 82 aamma 83 million koruuninik akiitsoqarlutik.

Det fremgår af et svar fra naalakkersuisoq for skat og finanser Aqqaluaq B. Egede til Demokraternes Randi Vestergaard Evaldsen.

Opgørelse

Per 31. januar 2018 udgør restancerne fra Skattestyrelsens inkassosystem 763,8 millioner kroner, men dertil kommer hensættelser til tab på skatter på 190 millioner kroner.

Skattestyrelsen har set på, hvor mange personer eller virksomheder, der står som skyldnere af de 763,8 millioner kroner, og det er opgjort til 18.264, hvilket svarer til, at hver enkelt person eller virksomhed i gennemsnit skylder det

offentlige 41.820 kroner.

I svaret til Demokraternes formand fremgår det også, at langt det største beløb i manglende betalinger til det offentlige gælder personer eller virksomheder, som ikke bor her i landet. Her løber gældende op i 117.421.565 kroner og gælder 3.018 personer/virksomheder.

Hovedstadsskyldnere

Fordelt på postnumre her i landet er det især hovedstads-postnumrene 3900 og 3905, der huser de største skyldnere med restancer på henholdsvis 82 og 83 millioner kroner.

Kujataani Peqqinnissaqarfiup Napparsimavia Sundhedsregion Kujataa

Ambulance-t: 64 22 11

Oqarasuaatikkut nuutsitsisarfik: 64 22 11

Nakorsiararfik: 80 11 22

Akeqanngitsumik oqarasuaatikkut piffissami inniminniineq: **nal. 8.00 - 10.00** akornanni. Pingasunngornermi matoqqasarpoq pilaaviisarnera pillugu.

Pulaarfiit:

Nal. 14.00 - 17.00 aamma 18.00 - 20.00

Ambulance: 64 22 11

Telefonomstilling: 64 22 11

Ambulatoriet: 80 11 22

Gratis tidsbestilling: 8.00 - 10.00

Onsdag lukket p.g.a operationer.

Besøgstider:

Kl. 14.00 - 17.00 & 18.00 - 20.00

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta / Med venlig hilsen
Napparsimavik Qaqortoq / Sygehuset Qaqortoq

Allorfik og banker arbejder sammen om at hjælpe ludomaner

Personer med spilafhængighed kan nu få ekstra hjælp med at få styr på deres økonomi.

Landets banker har nemlig lavet en samarbejde, med Videnscenter om Afhængighed, Allorfik, om at hjælpe spilafhængige med at få styr på deres liv og særligt deres økonomi.

For det første går det ud på, at dem, der er i behandling for ludomani hos os, kan få finansiel rådgivning, siger Allorfiks leder, Birgit V. Niclasen.

Økonomi på plads før behandling

Der skal nemlig være styr på økonomien, før Allorfik kan behandle folk med deres afhængighed af spil, og det er her bankerne kommer ind i billedet.

Personer med spilafhængighed kan have svært ved at koncentrere sig om deres behandling, så længe bekymringer om privatøkonomien fylder i dagligdagen.

Derfor hjælper det at få uvildig rådgivning fra bankrådgiver.

Det nytter ikke noget, at man sidder og halvdelen af ens bevidsthed hele tiden er optaget af 'hvad med den regning,

huslejen og alt det der', så kan man ikke koncentrere sig om behandlingen, siger Birgit Niclasen, der fortæller, at man ikke behøver at være kunde i nogen af bankerne for at få hjælp igennem Allorfik.

Medarbejderne skal undervises

På den anden side får bankernes medarbejdere undervisning i, hvordan de starter en samtale om spilafhængighed med deres kunder, hvis de mistænker, at der er et problem.

Det kan for eksempel være et spørgsmål der hedder: 'Jeg kan se at du har en god økonomi eller en god løn, men alligevel så ser det ud som om, at din økonomi ikke hænger sammen. Må jeg spørge dig om hvad du bruger dine penge til?'

Og det er op til kunderne, hvordan samtalen skal ende.

Hvis folk siger nej, så er det dét. Hvis de siger ja, så kan man så gå videre med at spørge, siger lederen i Allorfik Birgit V. Niclasen.

Det er nemlig frivilligt, om man vil i behandling, og sådan skal det fortsætte med at være.

Soraarnermusiassaqaarnissat isumannaarnikuuviuk?

I. januar 2018 aallamerfigalugu Kalaallit Nunaanni kikkut tamarmik soraarnermusiassaminnik isumannaarinninnissaat inatsisitigut piumasaqaataalerpoq

Nunatsinni soraarnermusiaqamissamut ileqqaarivissaq **Qimatut Pension** aqcutigalugu illit qaniginerpaasatillu isumannaallisaffigineqamissassi ilusissaanik ikiussavassi.

Aningaaservinni siunnersortit saaffigjuk soraarnermusiaqar-nissamillu aaqqiissutissaq pillugu oqaloqatigalugu, isumannaaru-mallugu aningaasaqamikkut toqqissisimallusi siunissap ominnissaa.

Har du tegnet en pensionsordning?

Den 1. januar 2018 blev pensionsordning lovpligtigt for alle i Grønland.

Vi hjælper med at sikre dig og dine nærmeste bedst muligt med vores egen grønlandske pensionsordning **Qimatut Pension**.

Kontakt din bankrådgiver allerede i dag og få en god snak om dine pensionsmuligheder, så du og dine nærmeste kan gå en økonomisk og tryk fremtid i møde.

 GrønlandsBANKEN
www.banken.gl · Tlf. 701 234

Marsip aallaqqaataaniit imigassamik politikkit pillugit malittarisassat nutaat

Imigassaq pillugu inatsit nutaaq 2018-imi marsip aallaqqaataanni atuutilerpat marlunnik imigassamik politikkeqarnissaa inatsisitigut piumasaqaataalissaaq.

Qaqortoq VVS-Service ApS

Boks 59 • 3920 Qaqortoq

**Alt i vand, varme og sanitet
samt oliefyrservice**

Fali. 49 41 11

Telefon. . 64 20 77

Fax. 64 26 77

Værksted: Masarsuk B-762

Ilaatigut pisortat namminersortullu suliffeqarfutaat ataatsimit amerlanerusunik sulisullit suliffeqarfimmi imigassaq pillugu politikkeqassapput. Ilaatigut imigassamik tuniniaasinnaanermut imaluunniit sassaalliisinaanermut akuersissutinik nutaanik qinnuteqaateqartoqartillugu tamatigut imigassaq pillugu politikki ilannngullugu nassiunneqartarnissaaq piumasaqaateqalissaaq.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoq, Agathe Fontain, imigassaq pillugu politikkinut marlunnut piumasaqaateqarnermut tunngaviusoq pillugu ima oqaluttuarpoq:

”Suliffeqarfinni tamani ataatsimit amerlanerusunik sulisulinni imigassaq pillugu politikkeqarnissamik atulersitsineq imigassamut tunngatillugu pitsaaliuilluni iliuuseqarnermi pingaaruteqarpoq. Imigassaq pillugu politikkilliornikkut qulakkeerneqassaaq suliffeqarfiup imigassaq pillugu isumernissaa aamma imigassamut tunngatillugu unamminnartunngorsinnaasunik qanoq aaqqiinissamut pilersaaruteqartarnissaa. Assersuutigalugu sulisoq imigassamik ajornartorsiuteqarpat tamanna atuuppoq. Suliffeqarfiit amerlasuut imigassaq pillugu politikkeqarpat taamaalilluttillu imigassaq pillugu inatsimmi piumasaqaatinik eqquutsitsereerlutik,” taama Peqqissutsimut Naalakkersuisoq, Agathe Fontain, oqarpoq nangillunilu:

”Taamatuttaaq imigassaq pillugu akuersissummik nutaanik qinnuteqaasiornermi imigassaq pillugu politikkeqarnissamik piumasaqaat pitsaaliuinnermut iluaqutaassaaq. Imigassamik aalajangersimasumik tuniniaanissamut imaluunniit sassaalliteqarnissamut qinnuteqaateqartoq nasuiaassaaq akuersissummik pigisaqartup qanoq qulakkiisagaa akisussaassuseqartumik imigassamik tuniniaasoqas-

“sasooq imaluunniit sassaalliisoqassasooq.”

Qujanartumik imigassaq pillugu politikkiliornermi suliffeqarfiit akuersissutinillu qinnuteqaateqartut iluaqutissaqarput. Suliffeqarfiit imigassaq pillugu politikkiliornermi suliffeqarfinut aanngajaarniutit pillugit politikkiliornermi najoqqutassiaq, Allorfimmit – Pinngitsuisinnaannginnermik Ilisimasaqarfimmit – saqqummersinneqartoq, isumassarsiorfigisinaavaat. Kaammattuutigineqarpoq imigassaq pillugu politikkimi tamatigut sulisup atonerluisalersimasup qanoq ikiorneqarnissaanut pilersaaruteqarnissaa.

Peqqissutsimut Naalakkersuisooq, Agathe Fontain

Aangajaarniutit pinnguaatillu pillugit suliffeqarfiit suliniuteqarnerannut najoqqutassiaq Allorfik.gl-imi aamma Peqqik.gl-imi takuneqarsinnaavoq.

2018-imi marsip aallaqqaataat aallarnerfigalugu aalajangersimasumik imigassaq pillugu akuersissutinut qinnuteqaatinut nutaanut tamanut imigassaq pillugu politikki kommunalbestyrelsimut qinnuteqaammut ilanngullugu nassiuneqartalissaaq, tamatumani nassuiarneqassaaq akuersissummik pigisaqartup qanoq akisussaassuseqartumik imigassamik tuniniaasoqarnissaa imaluunniit sassaalliisoqarnissaa qulakkiissagaa.

Sullissivik.gl-imi imigassaq pillugu politikkimut immersugassaqarpoq, taanna qinnuteqartup immersorsinnaavaa imigassarlu pillugu akuersissummik qinnuteqaamminut ilanngullugu nassiussinnaallugu.

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

Underskud på 12 millioner i Kommune Kujalleq

Udgifterne til anbragte børn er steget yderligere Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq kommer ud af 2017 med et underskud på 12,2 millioner kroner. Det fremgår af årsregnskabet som bliver fremlagt for kommunalbestyrelsen på dens møde torsdag sidste uge.

Regnskabet blev lukket i starten af februar og her kunne økonomiske forvaltning konstatere, at dette bliver resultatet.

Anbragte børn

Det var allerede i løbet af sommeren, at det stod klart, at udgifterne til anbringelsen af børn var eksploderet. Det tvang kommunalbestyrelsen til at gå ud med en ekstrabevilling på 13 millioner og oveni kom 5 millioner til ansættelse af ekstra sagsbehandlere. Det betød, at kommunen nu stod med et budget, der viste et underskud på 13,5 millioner.

Derfor trak kommunalbestyrelsen i august i nødbremsen og vedtog et omfattende sparekatalog. Der blev gennemført et ansættelsesstop, indkøb blev udskudt til i år og samtlige tjenesterejser blev sløjfet.

Og det tegnede til, at den skrappe medicin virkede. I starten af november var det forventede underskud nedbragt til tre millioner. I indstillingen til mødet i morgen konstaterer forvaltningen da også med henvisning til besparelserne. Denne mission lykkedes. Vi fik sparet de penge, som vi skulle, siger vicekommunaldirektør Carsten Frank Hansen.

I november var borgmester Kiista P. Isaksen (S) da også stadig optimistisk med hensyn til at få underskuddet ned under de 3 millioner.

Gravede ikke dybt nok

Men selvom spareøvelsen lykkedes, så viste det sig at

udgifterne på socialområdet steg endnu kraftigere end man havde regnet med. En væsentlig del af forklaringen er, at omkostningerne til anbragte børn er steget med yderligere 10 millioner kroner sammenlignet med det, som man regnede med i august. Det giver en samlet merudgift på hele 23 millioner kroner for dette område.

- Man kunne godt have gravet dybere på det tidspunkt, siger Carsten Frank Hansen.

Det store fokus på området, har betydet, at man har fundet flere børn, der måtte anbringes, forklarer Carsten Frank Hansen. Derudover har det vist sig, at en del af anbringelserne er blevet dyrere end man havde regnet.

Ældre plejes derhjemme

Også på ældreområdet er udgifterne blevet højere, her er der brugt 3 millioner ekstra. Årsagen til det er, dels at renoveringen af plejehjemmet i Nanortalik har trukket ud. Det har betydet, at de ældre i længere tid måtte plejes i deres eget hjem, og det har kostet ekstra lønninger. På samme måde er der i Narsaq ventetid til plejehjemmet, hvilken igen betyder, at ældre må plejes hjemme hos dem selv. Samlet betyder det, at udgifterne er blevet 13 millioner kroner højere end man regnede med i august. Spareplanen har betydet, at underskuddet trods alt er blevet 1,3 millioner kroner mindre end man på det tidspunkt havde regnet med.

Kontorfuldmægtigi Provsteqarfik Kujataanut

Provsteqarfik Kujataani kontorfuldmægtigi Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimavoq. Provsteqarfik Kujataani Kontorfuldmægtigip suliassai Kalaallit Nunaanni Ilagiit sulinermi allaffissornermut tunngasunik sullissisuuvoq. Provsti suliffimmi ningiuvoq. Sulilersussap naatsorsuutigissavaa provstip suliakkiussaasa saniatigut saaffiginnissutinik takkuttoqaraangat sularisarnissai.

Suliassai ilaatigut makkuusinnaapput:

- Palaseqarfimmit saaffiginnissutit ingerlateqqittarneri
- Ukiumoortumik aningaasartuutitut missiliutut suliaqarnek
- Qaammatikkaartumik aningaasanik atuinerup nalunaarusiorneri
- Iris atorlugu naatsorsuuserineq
- Ullut 14-ikkaartumik akissarsiallit tiimiinik nalunaarsuineq
- Ferianut tunngasunik aqutsineq
- Provsteqarfiup pisiniartarfiinut piniarnerit
- Angalanissanik inniminniinerit
- Suliassat allat allaffissornermut tunngasut

Suliassat assigiinngitsorpasuuinnaammata kalaallisut danskisullu oqaatsinik atuineq piunasaqaataavoq.

Kissaatiginarpoq suleqatigiilluarnissaq, akisussaassuseqartumik ingerlatsisinnaaneq, torersumik piffissamillu ataqqinnilluni pinissaq, suliassani nikerartuni akisussaaffimmik tiguisinnaaneq, suliffiup iluani pissuserissuuneq kissaatigineqarpoq.

Suliffimmut atasumik inissaqartitsisoqanngilaq.

Akissarsiat isumaqatigiissutillu:

Akissarsiat qinnuteqartup isumaqatiginninniarsinnaalluni kattuffiata Namminersorlutillu Oqartussallu isumaqatigiissutaat naapertorlugit atorfinitsitsisoqassaaq. Atorfinitsitsineq piffissami siullermi qaammatini pingasuni misiliineruvoq.

Qinnuteqarfissaq tigoreersimassavarput 15. marts 2018

Atorfik pillugu annertunerusumik paasisaqarusukkuit provsti Paneeraq Siegstad Munk, attavigineqarsinnaavoq 642051 imaluunniit kujataa@ilagiit.gl

Sulisartut Højskoliat: Højskolertut amerleriartut

Asseq toqqorsivimmit

Højskolit pillugit peqqussutip ukiortaamiit allanngortinneqarnerata kingorna Sulisartut Højskoliani ukiaanerani ukiuuneranilu højskolertartut pingasoriaatingajammik amerlanerulerput. Højskolertullu amerlinerat ilutigalugu atuagarsortoqarpallaarunnaarluni assassortoqarnerulerpoq.

Sulisartut Højskoliani aallartittartut 20-it missaaniittaraluartut manna 60-it missaaniipput, tamanalu iluarisimaarneqarpoq.

- *Ajunngilaq, kammalaatitaartorluni nutaanik, Suulut Arqe oqarpoq*

Højskolernissani pisarisqaqtillugu misigisima-voq.

- *Uninngakataavillunga atuarfissannik ujaasigama, asuli misiliinarlugu maanga qinnuteqaraluar-punga.*

Asseq toqqorsivimmit

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Fax 64 26 72

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	09.00 - 13.00
Søndag	LUKKET

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Højskolit pillugit peqqussutip jannuaarip aallaqqaataaniit allangortinneratigut inuusuttuaqqat inuusuttullu amerlane-rit ilinniartinnut aqutissiuunneqarnissaat anguniagaavoq. Taamaalilluni højskolernissamat inissat amerlineqarput.

Ilinniartullu aqqissuusseqqinnermi assassonermik sammi-saqarnerulerput.

Højskolertullu ilaata ilikkakkani aallaavigalugit qiperuk-kani akiginiartalissamaarpai.

- *Turistit maanga tikittaqigamik umiarsuarlutik, immaqa turistinut akiginiartassavakka, Erno Simonsen oqarpoq. Højskolimi atuartuutigineqartartut amerlatsinnerat ulloq manna tikillugu iluatsittumik ingerlasoq, Højskolip forstan-deria naliliivoq.*

- Tassa iluatsilluarpoq ingerlarsoqaat. Taava atuartuutitta amerlinerat iluareqaarput, forstanderi Dorthe Bidstrup oqar-poq.

Atuartulli atuagarsortippallaarunnaarlugit assassornikkut suliassanik ilinniartinneqarnerulersimapput.

- *Massakkut sullivilersortumik atuartitsinerit ingerlapput. Taava tigussaanagerusunik atuartitsineq ingerlapparput, Suulut Arqe oqarpoq.*

Tamannalumi ilikkagaqarfiusimavoq.

- *Mersorsinnaangorpunga... Suulut Arqe illaatigaluni oqar-poq.*

Atuartuutigineqartut amerlimmata ilinniartitsisut pingasunik ilaneqarlutik massakkut tallimangorsimapput.

- *Ilinniartitsisut imatut annertuumik ulapputissaqarneruler-nerannik kinguneqanngilaq. Kisianni sulliviit amerligamik*

taamaamat ilinniartitsisut amerlipput, Dorthe Bidstrup oqarpoq.

Atuartut naatitsinermik ilinniartinneqartarput.

- *Drivhusiliorlutik naatitsisartussaagamik taava naatitsi-veeraliornikuupput.*

Højskolip kukkukuusivittaarnissaa aamma suliniutigineqar-poq.

- *Suliniutigaarput massakkut kukkukuujutitaarnissaq, taava-lu aamma anginernik naatitsiviliornissaq. Taava upernari-arternerani uku atorlugit namminneq naatitsiveeraliorlutik naatitsisussapput. Takuniarlugu tamakkuninnga suliaqar-nermi naatitsineq qanoq ingerlanneqartarnersoq.*

Qanorli angitigisumik højskole kukkukuusivittaasanerosoq suli nalunarallarpoq.

- *Kukkukuut qanoq amerlatigisut pissarsiarissanerlugit suli aaliangiunneqanngilaq. Apeqqutaagami nunaminertat qin-nuteqaatit akuerineqassanersut, forstanderi Dorthe Bidstrup oqarpoq.*

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

**Nal. 11.00 - 17.00
Oqarasuaat 49 44 60**

SPAR

PISIFFIK

ULLAAKKUT NEQEROORUT ANNERTOQQ

Stort morgentilbud

IFFIOR-
FITSINNIT /
BRØD
FRA EGET
BAGERI

ULLAAKKORSIUTIT
AKIKINAARUJUSSUAKKIT
RUNDSTYKKIT 8, WIENERBRØDIT 4,
IFFIAQ/IFFIAQ-QAQORTOQ 1 /
8 Rundstykker + 4 Wienerbrød +
1 Franskbrød imlt. / el. Rugbrød

50.-